

складних захворювань сухожилків, зв'язок, розвитку різних форм пододерматитів, що впливає на інтенсивність та рівномірність стирання рогу підшви. Нами було також встановлено, що інтенсивність росту копитцевого рогу мали сезонний характер. Найбільш інтенсивніше відростання рогу відмічалось у літні місяці, коли тварини у достатній кількості були забезпечені кормами, а раціони годівлі збалансовані за поживними та мінеральними речовинами. У цей час худоба перебувала на пасовищах, а тверде покриття здебільше сухе, що сприяло кращому стиранню рогу.

За нашими дослідженнями основними етіологічними факторами виявлених уражень були: тверда, цементна підлога, недостатня чистота тваринницьких приміщень (волога підстилка), відсутність регулярної розчистки ратиць, незбалансована годівля та відсутність моціону.

Ми рекомендуємо проводити регулярну розчистку ратиць, надавати тваринам активний моціон, збалансувати раціони та зоогігієнічні умови утримання високо удійних корів у корівнику.

УДК 619:636.4.082

СИСТЕМА ПРЕВЕНТИВНО-ЛІКУВАЛЬНИХ ЗАХОДІВ В УМОВАХ СВИНОКОМПЛЕКСУ

Бондаренко С.В., Семьонов О.В., к. вет.н.

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро

Актуальність. Особлива роль в роботі свиного господарства належить ветеринарному обслуговуванню, яке в умовах інтенсивного вирощування тварин набуло нових форм і потребує на детальне вивчення. Більшість ветеринарно-санітарних обробок, що супроводжують технологічний процес, повинні враховувати всі його критичні періоди (опорос, відлучення, перехід до наступної технологічної групи, заміна корму і т. ін) і запобігати потенційно можливому виникненню або загостренню захворювань на свинокомплексі. Ветеринарно-санітарні заходи можуть плануватися тільки після ретельного вивчення особливостей технологічного процесу на підприємстві. Всі ці аспекти ветеринарного обслуговування свиного господарств об'єднала в собі система превентивно-лікувальних заходів, без якої успішна робота тваринницького підприємства сьогодні неможлива.

Метою наших досліджень було удосконалити технологію ветеринарно-санітарних заходів на свинокомплексі ТОВ «Агроінд» Дніпровського району Дніпропетровської області.

Матеріал і методи дослідження. Досліди проводили в умовах ТОВ «Агроінд» Дніпровського району Дніпропетровської області та на базі кафедри клінічної діагностики та внутрішніх хвороб тварин Дніпропетровського державного аграрного університету протягом 2017 – 2018 років. В період досліджень була проведена комплексна діагностика захворювань свиней різних вікових груп, яка включала загальний клінічний огляд тварин, аналіз їх продуктивності; патологоанатомічний розтин 40 трупів тварин різних технологічних груп; токсикологічні дослідження кормів і сироватки крові; дослідження крові свиноматок на PRRS, хворобу Ауескі, лептоспіроз, АПП та гемофільозний полісерозит свиней; аналіз кормової бази та умов утримання тварин. Дослідження сироватки крові на інфекційні захворювання і наявність мікотоксинів проводили в НДЦ біобезпеки та екологічного контролю АПК ДДАЕУ.

Результати дослідження. На підставі даних анамнезу, клінічної картини, результатів патологоанатомічного розтину трупів свиней різних технологічних груп ТОВ «Агроінд», результатів спеціальних досліджень встановлено, що тварини господарства вільні від PRRS, але хворіють на колібактеріоз, аденоматоз, дизентерію, гемофільозний полісерозит, АПП, стрептококову інфекцію, що є факторними інфекціями. Захворюваність свиней на факторні інфекції підвищується за різноманітних технологічних порушень. Патологоанатомічна

картина захворювань травного тракту є змішаною і була представлена: катаральними і ерозивно-виразковими гастритами, ентеритами і геморагічно-некротичними колітами, виразковою хворобою шлунку, застійною гіперемією і дистрофією печінки. Ознаки захворювань респіраторного комплексу характеризувалися: крупозною пневмонією легень, фібринозним і фібринозно-гнійним плевритом і перикардитом, застійною гіперемією і набряком легень, застійною гіперемією і дистрофією міокарду.

Існуюча в господарстві схема лікування тварин потребувала на значну корекцію. Це, в першу чергу, стосувалося обробок у критичні періоди вирощування (перехід з корпусу в корпус, спалахи інфекцій на тлі технологічних порушень). Було змінено тривалість курсів антибіотикотерапії, дозування і кратність використання препаратів, налагоджено супроводження свиноматок і підсисних поросят в маточнику. Так, було введено правило, що навіть при наявності в станку хоча б одного поросля з проносом обробку антибіотиком слід проводити всім тваринкам. Особливу увагу в новій превентивно-лікувальній схемі було приділено профілактичним щепленням, як товарного поголів'я, так і продуктивного.

В процесі корекції превентивної схеми було проведено сумісну роботу з ветеринарними спеціалістами підприємства свинокомплексу щодо оцінки її ефективності. В цілому нам вдалося значно знизити відхід свиней, досягти підвищення приростів живої маси і скоротити період відгодівлі свиней до 180 діб.

Висновки. В господарстві постійно слід проводити ретельний систематичний аналіз продуктивних показників в різних технологічних групах, що є маркерами стану здоров'я тварин в стаді і виникнення тих чи інших технологічних порушень. Наявність і дотримання ефективної лікувально-превентивної схеми в господарстві є запорукою стабільності ветеринарно-санітарного стану свинарського підприємства. Її складання повинно здійснюватися з урахуванням фізіологічних особливостей свиней різного віку та специфіки захворювань, що розвиваються в різних технологічних групах. Запровадження патологоанатомічного моніторингу в господарстві дозволяє отримувати об'єктивну картину щодо ефективності обробок поголів'я та своєчасно визначати зміни в здоров'ї тварин та технологічні порушення.

УДК 619:636.4.082

ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ЗА ТРАВМАТИЧНОГО ШОКУ У СОБАК

Шахнір М., Масліков С.М., к. вет.н.

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро

Актуальність. Проблема діагностики і лікування шокowego стану однаково актуальна як при лікуванні людей, так і тварин. Особливу зацікавленість з цього питання виявляють фахівці ветеринарної медицини, що працюють з дрібними свійськими тваринами і найчастіше стикаються з проявами травматичного шоку. Клінічне обстеження дозволяє встановити відповідні симптоми, що є важливими при встановленні фази шоку і призначенні адекватного лікування. Принципи протишовкової терапії загально відомі, але склад препаратів досить різноманітний і визначається лікарем ветеринарної медицини в залежності від його досвіду і специфіки ситуації, в якій опинилася тварина.

Смерть тварини від шоку може настати досить швидко, внаслідок чого патологоанатомічна картина є дуже неспецифічною. В основі патогенезу в цьому випадку лежать гіпоксичні процеси, які розвиваються внаслідок зменшення кількості кисню в тканинах, а в крові накопичується велика кількість проміжних продуктів обміну речовин. Продукти неповного окиснення викликають різке пригнічення функцій клітин, які у свою чергу втрачають здатність поглинати кисень й у них виникає низка незворотніх фізико-хімічних змін.

У вітчизняних підручниках з ветеринарної патологічної анатомії та судової ветеринарії замало уваги приділяється макро- і мікроскопічній картині, що ілюструє механізм настання смерті від шоку. Саме тому можна сказати, що питання діагностики і лікування за травматичного шоку у собак є актуальними і потребують на детальне вивчення.